

Rapport

Beschikking bewijsregel??

Een onderzoek naar informatieverstrekking door de Dienst Wegverkeer omtrent het omwisselen van een buitenlands rijbewijs voor een Nederlands rijbewijs.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer gegrond.

Datum: 19 september 2018

Rapportnummer: 2018/074

KADER

Een buitenlands rijbewijs kan als het afkomstig is uit de Europese Unie (EU) of een land van de Europese Vrijhandels Associatie (EVA), onder bepaalde voorwaarden worden omgewisseld voor een Nederlands rijbewijs. Dat kan eveneens als het een rijbewijs is uit landen waarmee Nederland daartoe een overeenkomst heeft gesloten.

In de Regeling omwisseling niet-Nederlandse rijbewijzen is een uitzondering opgenomen: om redenen van algemeen belang kan een rijbewijs dat niet valt onder EU, EVA of een overeenkomst daartoe, wel worden omgewisseld als aan de houder van zo'n rijbewijs een zogenoemde 'beschikking 30%-bewijsregel' is afgegeven. Deze beschikking wordt door de Belastingdienst afgegeven aan uit het buitenland aangetrokken werknemers die beschikken over een specifieke deskundigheid die op de Nederlandse arbeidsmarkt niet of schaars aanwezig is.

AANLEIDING

Een studente van 18 jaar keert na enkele jaren in Thailand te hebben gewoond met haar vader (verzoeker) terug naar Nederland. In Thailand heeft zij haar rijbewijs gehaald. Dit rijbewijs wil zij graag omwisselen voor een Nederlands rijbewijs. De aanvraag bij de gemeente verloopt zonder problemen en kort daarna ontvangt zij een brief van de Dienst Wegverkeer (RDW) met het verzoek om nadere informatie aan te leveren. Dat betreft onder meer een 'beschikking bewijsregel', aan te vragen bij de Belastingdienst. De RDW schrijft haar dat als zij de beschikking van de Belastingdienst nog niet heeft, zij deze kan aanvragen in Heerlen.

Vader en dochter nemen contact op met de Belastingdienst, maar krijgen daar na her en der rondvragen uiteindelijk te horen dat zij geen 'beschikking bewijsregel' krijgt omdat zij een studente is. Dit geeft zij door aan de RDW. De RDW wijst haar aanvraag tot omzetting vervolgens af, omdat de beschikking ontbreekt en dus niet blijkt of de studente onder de 30%-bewijsregel valt.

Tegen de afwijzing tekenen vader en dochter bezwaar en beroep aan. Het beroep wordt uiteindelijk niet-ontvankelijk verklaard vanwege het niet betalen van de griffierechten.

Verzoeker vindt het onacceptabel dat de door hen benaderde betrokken instanties noch bij de aanvraag noch daarna hem en zijn dochter duidelijk hebben gemaakt aan welke vereisten zijn dochter moet voldoen, wil zij voor het omwisselen van haar Thaise rijbewijs in aanmerking komen. Hij heeft daarom zijn klacht voorgelegd aan de Nationale ombudsman.

KLACHT

Verzoeker klaagt over de informatieverstrekking omtrent het omwisselen van een buitenlands rijbewijs voor een Nederlands rijbewijs.

GEMEENTE

In het kader van het onderzoek is aan de gemeente waar verzoekster de aanvraag heeft ingediend om informatie gevraagd. De gemeente heeft daarop onder meer het volgende laten weten.

Toen bleek dat het rijbewijs niet kon worden omgezet naar een Nederlands rijbewijs hebben verzoeker en zijn dochter de gemeente aangeschreven. Daarop heeft de ambtenaar die de aanvraag voor de omwisseling heeft aangenomen telefonisch contact gehad met verzoekers dochter. In dit gesprek heeft hij zijn excuses aangeboden voor de ontstane situatie. Hij had geen goede beoordeling gedaan of het rijbewijs omgewisseld kon worden en/of welke aanvullende zaken nodig waren. De gemeente heeft daarom de leges van het rijbewijs, 38,80 euro aan verzoekster teruggegeven.

Verder deelde de gemeente desgevraagd mee dat de gemeente een aanvrager niet (actief) informeert over de omwisselingsprocedure en dat daarover niets op de website van de gemeente staat; voor nadere informatie neemt een aanvrager contact op met de gemeente of leest zich in op de website van de RDW.

RDW

In reactie op de klacht heeft de RDW weten van oordeel te zijn dat de RDW in de gegeven situatie verzoeker voldoende heeft geïnformeerd. De RDW verwijst in dit verband op de informatie die op de website van de RDW is vermeld. Zij stelt ook dat de Belastingdienst telefonisch contact heeft gezocht met verzoekers dochter met betrekking tot de 30% - regeling en haar heeft meegedeeld dat zij dat aan de RDW kan doorgeven dat de Belastingdienst geen verklaring afgeeft.

Overigens gaat de RDW naar aanleiding van deze zaak wel na in hoeverre de informatie in brieven en op de website nog specifiek kan worden gemaakt. De RDW zegt toe de Nationale ombudsman van de ontwikkelingen dienaangaande op de hoogte te zullen houden.

Verder deelt de RDW desgevraagd het volgende mee.

Bij de RDW worden jaarlijks 8000 omwisselingsaanvragen ingediend van andere landen dan EU/EVA land en ongeveer de helft van deze aanvragen heeft betrekking op de 30% regeling.

De RDW heeft niet voor elke aanvraag afzonderlijk contact met de gemeenten. Er zijn naar de mening van de RDW voldoende faciliteiten aanwezig om daar waar nodig met elkaar in contact te treden. De RDW gaat ervan uit dat gemeenten op de hoogte zijn van de voorwaarden van omwisseling. Er is voor gemeenten een eigen handleiding voor de indiening van een omwisselingsaanvraag. Voorts heeft de RDW voor gemeenten een aparte e-mail alert waarin veranderingen onder de aandacht worden gebracht, een website met informatie uitsluitend bestemd voor gemeenten en een helpdesk voor gemeenten. Tot slot heeft de RDW op haar website ook alle informatie met betrekking tot de omwisseling van buitenlandse rijbewijzen staan.

Bij de ontvangst van een aanvraag tot omwisseling kijkt de RDW eerst of de aanvraag compleet is. Zo niet, dan wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de stukken

aan te vullen en wordt de aanvraag aangehouden. Vervolgens wordt er gekeken of er aan de voorwaarden voor omwisseling is voldaan.

In het geval van verzoekster is niet aan de voorwaarden voor omwisseling voldaan en heeft de RDW de beschikking bewijsregel 30% en een verklaring van geschiktheid van het CBR opgevraagd.

Op 16 september 2016 is de aanvraag aangehouden en op 28 september 2016 heeft verzoekster de RDW geïnformeerd dat ze niet in aanmerking komt voor de 30% - regeling. Op basis van deze informatie is de aanvraag geweigerd. Op 5 oktober 2016 is er een bezwaarschrift ontvangen bij de RDW. Dit bezwaar is bij besluit van 19 oktober 2016 ongegrond verklaard.

Informatie over de zogenoemde bewijsregel is beschreven op de website van de RDW en te vinden in de handleiding, die tevens op de website van de RDW is te vinden.

REACTIE VERZOEKER

Verzoeker vindt het verbazingwekkend dat volgens de RDW de procedure en alles wat daarbij komt kijken voor alle betrokken instanties duidelijk is en dat iedereen van de regels op de hoogte kan zijn. De gemeente wist het niet, want de gemeente heeft de aanvraag doorgestuurd naar de RDW. Vervolgens heeft de RDW onder meer gevraagd om de beschikking 30% - bewijsregel. Bij de Belastingdienst buitenland in Heerlen was verzoekers dochter niet bekend en bij de Belastingdienst Arnhem, waarnaar zij werd doorverwezen, evenmin. Geen van die instanties heeft uitgelegd dat verzoekers dochter als studente voor een dergelijke verklaring niet in aanmerking kon komen, de gemeente niet, de Belastingdienst in Heerlen en Arnhem niet en de RDW al evenmin.

Verzoeker en zijn dochter voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd.

NADERE INFORMATIE RDW

Desgevraagd deelde de RDW mee dat conform de toezegging de informatie op zijn website is aangepast. Op de website is thans vermeld:

“Beschikking bewijsregel

Wanneer u voor uw werk (kennismigrant) in Nederland bent dan kan het zijn dat u onder de zogenoemde ‘30% regeling’ van de Belastingdienst valt. Valt u onder deze 30% regeling dan kunt u uw buitenlands rijbewijs (ongeacht welk land) omwisselen voor een Nederlands rijbewijs. Dit kan alleen als het buitenlands rijbewijs nog geldig is. Voor het aanvragen van een Nederlands rijbewijs heeft u in dat geval een ‘Beschikking Bewijsregel’ (verklaring) van de Belastingdienst nodig die u samen met uw werkgever kunt aanvragen.”

(zie ook: <https://www.rdw.nl/particulier/voertuigen/bedrijfsauto/het-rijbewijs/buitenlands-rijbewijs-omwisselen/buitenlands-rijbewijs-omwisselen-naar-nederlands-rijbewijs>)

Wat betreft de ontvangstbevestiging waarbij wordt verzocht een zogenoemde 30%-verklaring van de Belastingdienst over te leggen, zal de RDW een dezelfde tekst opnemen, waaraan één zin is toegevoegd: "...Heeft u de ‘Beschikking Bewijsregel’ van de Belastingdienst ontvangen, dan heb ik een kopie hiervan nodig om het buitenlands rijbewijs te kunnen omwisselen.”

BEOORDELING

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf. Dat brengt met zich mee dat indien de Dienst Wegverkeer een burger verzoekt om een bepaalde verklaring over te leggen, daarbij duidelijk uitlegt wat een dergelijke verklaring inhoudt en in welke gevallen iemand daarvoor in aanmerking komt.

Verzoekster wilde haar in Thailand behaalde rijbewijs omwisselen. Nederland heeft geen overeenkomst gesloten met Thailand en de RDW verzocht haar in de ontvangstbevestiging van haar aanvraag onder meer om een zogenoemde 30%-verklaring van de Belastingdienst over te leggen. Verzoekster wist niet wat een dergelijke verklaring inhoudt en ook links en rechts bellen met zowel de Belastingdienst als de RDW bracht haar niet verder.

Verzoekster is studente en zij komt voor een dergelijke verklaring niet in aanmerking, want die is alleen bedoeld voor specifiek vanuit het buitenland aangetrokken werknemers. Haar aanvraag werd dan ook afgewezen. Daaraan kan op zichzelf niets worden veranderd. Wel was het mogelijk geweest verzoekster frustratie en uiteindelijk teleurstelling te besparen, indien zij op voorhand, dan wel direct nadat zij haar aanvraag had ingediend, beter was geïnformeerd wat er zoal van haar werd verlangd.

De gemeente heeft de hand in eigen boezem gestoken en heeft onderkend dat ook al fungeert de gemeente als het ware als een doorgeefloket, in het concrete geval een zekere inschatting van de haalbaarheid van een aanvraag op zijn plaats is.

De RDW blijft zich echter op het standpunt stellen dat verzoekster voldoende is geïnformeerd en dat in zijn algemeenheid voldoende informatie beschikbaar is op de website van de RDW.

Gebleken is dat de RDW in de ontvangstbevestiging van een (onvolledige) aanvraag tot omwisseling van een buitenlands rijbewijs uit een niet-EU land waarmee geen overeenkomst is gesloten, de aanvrager kennelijk standaard verzoekt om een zogenoemde 30%-verklaring van de Belastingdienst over te leggen, zonder daarbij aan te geven wat een dergelijke verklaring inhoudt en in welke gevallen iemand daarvoor in aanmerking komt. Indien dit wel het geval was geweest, dan had verzoekster direct kunnen weten dat zij geen aanspraak kon maken op een dergelijke verklaring. De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De RDW heeft toegezegd om naar aanleiding van deze zaak na te gaan in hoeverre de informatie in brieven en op de website nog specifiek kan worden gemaakt.

De Nationale ombudsman is verheugd dat voor wat betreft de informatie op de website van de RDW deze toezegging reeds is nagekomen. Voorheen verwees de RDW op de voor informatie over de "30 % belastingregel" naar de gemeente en naar de belastingdienst in Heerlen (zie Achtergrond). Thans geeft de RDW op de website duidelijke informatie over deze regel en wie daarvoor eventueel in aanmerking komt en zal deze informatie in het voorkomende geval tevens in de brieven vermelden.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer is gegrond wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de RDW de website heeft aangepast en duidelijke informatie verschaft over de Beschikking bewijsregel en tevens heeft toegezegd dat deze informatie wordt opgenomen in brieven waarbij in geval van een onvolledige aanvraag word verzocht om een Beschikking bewijsregel.

De Nationale ombudsman,

A handwritten signature in blue ink that reads "Reinier van Zutphen". The signature is written in a cursive style with a large initial 'R'.

Reinier van Zutphen

ACHTERGROND

RDW Website

1. Handleiding 'Aanvraag omwisseling voor Nederlands rijbewijs' (3 E 0397)

Datum: 1 november 2017

"(...)

Doelgroep A

U wilt een buitenlands rijbewijs omwisselen naar een Nederlands rijbewijs. Het buitenlandse rijbewijs moet afgegeven zijn door de bevoegde buitenlandse instantie in:

(...)

3. Een land buiten de EU/EVA, alleen als u in aanmerking komt voor de "30 % belastingregel". Meer informatie over deze regeling kunt u krijgen bij de gemeente."

2. Handleiding 'Aanvraag omwisseling voor Nederlands rijbewijs' (3 E 0397)

Datum: 6 juni 2018

"(...)

Doelgroep A

U wilt een buitenlands rijbewijs omwisselen naar een Nederlands rijbewijs. Het buitenlandse rijbewijs moet afgegeven zijn door de bevoegde buitenlandse instantie in:

(...)

3. Een land buiten de EU/EVA, alleen als u in aanmerking komt voor de "30 % belastingregel". Meer informatie over deze regeling kunt u krijgen bij belastingdienst in Heerlen.

(...)

Wat moet u bij de aanvraag opsturen?

- (...)

- Een verklaring van de belastingdienst (de beschikking bewijsregel) afgegeven door de belastingdienst in Heerlen (alleen als u valt onder punt 3 van doelgroep A).

(...)"

Juli 2018

"Beschikking bewijsregel

Wanneer u voor uw werk (kennismigrant) in Nederland bent dan kan het zijn dat u onder de zogenoemde '30% regeling' van de Belastingdienst valt. Valt u onder deze 30% regeling dan kunt u uw buitenlands rijbewijs (ongeacht welk land) omwisselen voor een Nederlands rijbewijs. Dit kan alleen als het buitenlands rijbewijs nog geldig is. Voor het aanvragen van een Nederlands rijbewijs heeft u in dat geval een 'Beschikking

Bewijsregel' (verklaring) van de Belastingdienst nodig die u samen met uw werkgever kunt aanvragen."

(zie ook: <https://www.rdw.nl/particulier/voertuigen/bedrijfsauto/het-rijbewijs/buitenlands-rijbewijs-omwisselen/buitenlands-rijbewijs-omwisselen-naar-nederlands-rijbewijs>)"